

Alfa a Omega

Zpravodaj Farního sboru
Českobratrské církve evangelické
v Praze 5-Smíchově

Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. Tam byl muž jménem Zacheus, vrchní celník a veliký boháč; toužil uvidět Ježíše, aby poznal, kdo to je, ale poněvadž byl malé postavy, nemohl ho pro zástup spatřit. Běžel proto napřed a vylezl na moruši, aby ho uviděl, neboť tudy měl jít. Když Ježíš přišel k tomu místu, pohlédl vzhůru a řekl: „Zachee, pojď rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě.“ On rychle slezl a s radostí jej přijal. Všichni, kdo to uviděli, reptali: „On je hostem u hříšného člověka!“ Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Polovinu svého jmění, Pane, dávám chudým, a jestliže jsem někoho ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně.“ Ježíš mu řekl: „Dnes přišlo spasení do tohoto domu; vždyť je to také syn Abrahamův. Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“

(L 19,1–10)

VZHLÉDNĚME DOLŮ

Všichni asi známe příběh o Zacheovi. Patří k nejznámějším v bibli. Snad by byl povědomý i lidem, kteří se za křesťany nepovažují. Ale právě to ho možná řadí k příběhům, ve kterých už nechceme hledat (a nacházet). Stává se totiž, že velmi známé biblické příběhy si časem zařadíme do škatulky „vyložené“

nebo „objasněné“ – jako bychom u těchto příběhů už jednou provždy věděli, že vrahem je zahradník. Přijde mi ale správné tyto příběhy rehabilitovat, navracet jim něco z „tehdejšího lesku“ (z dob, kdy jsme je slyšeli poprvé), navracet jim jejich aktuálnost. Někdy je to práce namáhavá, někdy – díky okolnostem – se příběh nabídne sám.

Zpět k Zacheovi. Tento hejtman nad celnými, jak ho nazývají Kraličtí, tedy vrchní, nepopulární úředník má ke svému povolání ještě určitý handicap. Je malého vzrůstu. Lidé s ním, pokud nemusí, jistě do styku přijít nechtějí. A jde to poměrně jednoduše. Malého člověka lze totiž snadno přehlédnout, nebo spíše přehlížet. Dělat, že neexistuje. A naskytne-li se příležitost, jistě takového neoblíbeného člověka můžeme, v anonymitě davu, i pořádně dloubnout pod žebra nebo mu šlápnout na nohu. To Zacheus ví, a proto volí jiný způsob, jak si Ježíše prohlédnout. Vyleze na strom a čeká. Lidé si ho snad v listoví nevšimnou (a nebudou se mu posmívat) a on dosáhne také svého – uvidí, co vidět chce. Ale všechno je to trošku jinak, než si člověk naplánuje...

V okamžiku, kdy se dav s Ježíšem dostane pod Zacheův strom, Ježíš se zastaví, vzhledne nahoru do koruny stromu a vyzve Zachea, aby slezl, že u něj dnes musí pobýt. Vzhledne nahoru, zavolá na Zachea, a s ním vzhledne jistě nahoru i celý dav – koho to tam Ježíš vidí? Kristus pak se Zacheem (člověkem) rozmlouvá tváří v tvář – i když se původně v tom davu lidí vůbec neměli potkat.

Zkrátka – i dnes jsou lidé, které z různých důvodů přehlízíme. Nechceme je vidět. Ale ani jim není upřeno setkání s Kristem. Nám to připadá divné, že i „tento“ a „tito“ mohou být v bezprostřední blízkosti toho, ke komu jsme jim chtěli zahradit svými těly přístup. A leckdy i jako dav reptáme, že zrovna s „tímto“ a „těmito“ chce (a musí) sedět Kristus u stolu – proč ne u nás? Možná právě proto musí, abychom si uvědomili, že není na nás, abychom říkali Bohu s kým má a nemá mluvit. My sice můžeme jako zástup reptat, ale v příběhu i ten dav vzhlížel vzhůru, do koruny stromu, vzhlížel k Zacheovi, kterého bychom spíše čekali někde v prachu dole, pod našima nohama.

Naším úkolem není dělat Kristu ochranu. Naším úkolem není rozhodovat, kdo se do jeho blízkosti dostane a kdo ne. Naším úkolem je pouze být u toho – abychom také viděli, jako viděl ten Zacheus. A nejen viděl, ale nakonec i hostil toho, na koho čekal.

Připomínám si Zachea vždy, když se mluví o „nepřízřůsobivých“ nebo o narkomanech. A připomínám si ho, i když se mluví i o těch vyholených pánech, kteří to za nás chtějí vyřešit.

Bůh mluví s člověkem. Jak bychom my mohli mluvit Stvořiteli do toho, kdo ještě člověk je a kdo už není? My tu jsme naopak proto, abychom jako dav dosvědčovali, že si Bůh nevybírání, že ten, kdo touží po respektu a lásce ji dostává, díky Bohu. Jsme tu, abychom spolu s Kristem vzhledli k těm, které normálně přehlédneme. Záleží přeci pak na nich samotných, jak ho pohostí.

Jakub Hála

V ŘÍJNU BUDOU ORDINOVÁNI NOVÍ EVANGELIČTÍ DUCHOVNÍ

První říjnovou neděli bude v evangelickém chrámu Jana Amose Komenského v Brně pověřeno ke službě slova a svátostí v Českobratrské církvi evangelické devět nových duchovních. Skupinu tvoří absolventi letošního vikariátu a jáhenské praxe: *Dalibor Antalík, Jakub Hála, Alexandra Hauserová, Ewa Jelinek, Zdeněk Pištěk, Jan Zámečník, Radek Hanák, Stanislav Mikulík a Kateřina Rybáriková.*

Slavnostní bohoslužbě za účasti dalších duchovních ČCE bude předsedat náš bratr vikář Jakub Hála, ordinační akt povede synodní senior Českobratrské církve evangelické Joel Ruml.

Ordinace je v evangelické církvi chápána jako pověření ke službě Kristovu lidu zvěstováním evangelia a vysluhování svátostí. Vrchol ordinačního aktu představuje přímluvná modlitba se vzkládáním rukou dříve ordinovanými faráři.

Slavnost se bude konat **v neděli 2. října 2011** od 14 hodin v brněnském Červeném kostele na Komenského náměstí.

Máte-li zájem využít autobusovou dopravu ze Smíchova přímo k brněnskému kostelu, запиšte se prosím do seznamu v chrámové předsíni nebo si rezervujete místo u bratra faráře Mareše (tel.: 724 142 700).

SBOROVÝ DŮM JANA ÁMOSE KOMENSKÉHO NÁM SLOUŽÍ JIŽ 80 LET

Ten, kdo slaví narozeniny, bývá hlavní osobou oslav a příjemcem gratulací. Ale při svatbách bývá zvykem poděkovat právě rodičům za výchování. Proto bych chtěla vyzvednout, že naše krásná, udržovaná budova nespadá z nebe, ale jsou v ní ukryty příběhy našich předchůdců, stavitelů, kazatelů, učitelů náboženství i řadových obětavých členů sboru. Ale ani ti se zde neobjevili jednoho krásného dne, ale vyšli z řad dlouhých generací, které také tvořily dějiny a vetkli našemu společenství určitý charakter.

V pozvánce k slavnostnímu otevření se náš sborový dům nazývá také **Jubilejním chrámem Páně**. Jubilejním proto, že právě v tomto roce – 1931 se slavilo vzácné jubileum – 150. výročí vydání Tolerančního patentu. Od jeho vydání v roce 1781 se konaly jubilejní slavnosti obvykle v roce končící číslicí jedna. Smíchovští evangelíci výhledově plánovali dokončení této stavby tak, aby byla připomínkou i této události.

V Matoušově a Lukášově evangeliu jsou dva „rodokmeny“ Ježíše Krista. Nejde doslova o genealogii, ale o jména a události, k nimž se hlásíme. Kořeny naší Českobratrské evangelické církve můžeme hledat už u Cyrila a Metoděje, ale hlavním počátkem naší české reformace se považuje učení mistra Jana Husa a hlásíme se i k významem celosvětovému odkazu Jana Ámose Komenského. Neprávem už se zapomíná na další jména husitských i bratrských teologů, učitelů, vůdců, mučedníků.

Česká reformace, časově asi o 100 let starší než reformace světová, skončila oficiálně po dvou stech letech porážkou na Bílé hoře, ale zachovala se nejen v literatuře, kterou pomáhal uchovat a rozšiřovat exil, ale i v obdivuhodné vytrvalosti těch, kteří se jako poddaní nesměli vystěhovat a přečkali 160 tvrdých let protireformace doma v ilegality. Mohli se nakonec radovat třeba i jen z okleštěné svobody po vydání tolerančního

patentu v roce 1781. 70 tisíc hlásících se k jednomu ze dvou povolených protestantských vyznání – augsburskému (luterskému) nebo helvetskému (reformovanému) bylo sice uměle rozděleno, protože instituce české reformace byla odmítnuta, ale vyhlášením Československé republiky v roce 1918 mohli čeští evangelíci opustit církevní struktury Rakouska-Uherska a spojit se v Českobratrskou církev evangelickou.

Smíchovští evangelíci této události však o celou řádku let předešli. Setkávali se už od roku 1909 na Smíchově v rámci kazatelské stanice klimentského reformovaného sboru a od konce roku 1916 společně užívali evangelickou kapli-modlitebnu v nově postavené škole na Zatlance spolu s menší skupinou evangelíků augsburského vyznání patřících do salvátorského sboru. Významnou událostí bylo slavení společné svatě večere Páně.

V roce 1921 byl ustaven filiální sbor ČCE a byl přiřčen ke sboru salvátorskému, v roce 1924 pak samostatný farní sbor. 5. října 1930 byla slavnostně zahájena stavba sborového domu J. A. Komenského pod Santoškou. 28. září 1931 byl sborový dům slavnostně otevřen.

Na nedostavěném chrámu vlaje černý prapor oznamující smrt kurátora br. F. Křížka.

Práce na stavbě sborového domu

Ve sborové kronice, kterou sepsal Josef Pospíšil, učitel a katecheta, se dočteme o odhodlání a zapálení těch, kdo stáli u zrodu budoucího evangelického sboru na Smíchově. Poznáme, že bylo třeba překonávat různé překážky, i nedorozumění. Stavba se ukázala jako finančně velmi náročná a dluhy se likvidovaly ještě mnoho let, mnohdy obětavostí řadových členů sboru.

V souvislosti se stavbou je třeba podtrhnout velké zásluhy člena staršovstva a kurátora Filipa Křížka. Svým přehledem a znalostí situace se zasloužil nejen o organizaci místní skupiny evangelíků, ale i o zajištění vhodných prostor pro scházení (nejprve ve škole v dnešní ulici Na Bělidle). Přímou se zasadil o to, že v novostavbě školy na Zatrance bylo počítáno i s evangelickou kaplí. Vypracoval ideový návrh pro stavbu sborového domu, předložil i dřevěný model na první pohled typu reformované toleranční modlitebny. Velikostí ovšem byla přizpůsobena tehdejšímu počtu členů sboru. I ve staršovstvu se však ozývaly hlasy volající po velkolepější, modernější stavbě („jako v Hrabové“). Čistý, neokázalý tvar stavby se nakonec prosadil. Kazatelna, stejně jako již ve škole na Zatrance, byla v čele bohoslužebného prostoru, před ní stůl Páně, na předních a bočních

Práce na stavbě sborového domu

stěnách biblické citáty, které byly při jednom malování přebíleny a již nebyly obnoveny. Nad vchodem je symbol Bible a kalicha a nápis SLOVO PÁNĚ ZŮSTÁVÁ NA VĚKY.

Filip Křížek se otevření Sborového domu a Jubilejního chrámu Páně nedožil. Na nedokončené stavbě byl vztyčen černý prapor. Až se po skončení oficiální části slavnosti 80. výročí ponoříte do „útrob“ domu, nezapomeňte se zastavit v suterénu u vchodu do přednáškového sálu, který byl nazván na počest Filipa Křížka „Křížkovou síní“. V Křížkově síni se konávaly přednášky, koncerty, nedělní dětské bohoslužby, představení mládeže a také vánoční dětské slavnosti. V předsáli bývala ještě v 60. letech minulého století loutková představení. Křížkova síň je dnes pronajata, ale v budově je stále dost místa na všechna sborová shromáždění.

Mějme na paměti, že do našeho „kostela“ přicházíme poslouchat slovo Boží a těšit se ve společenství, které v jeho duchu vzniká. Pak bude budova i nadále sloužit k dobrému a Slovo Boží bude platit navěky (jak jednou nápis nad vchodem reprodukovaly děti z nedělní školy).

Žofie Vobrová

SPOLEČENSTVÍ

Rozhovor s farářem smíchovského

■ Letos u nás „kroutíš“ už 6. rok. To je tak akorát, aby ses mezi nám už cítil jako doma, ale zároveň jsi ještě neztratil nadhled odjinud. Jaká je podle tebe definice „typického smíchovského evangelíka“ a liší se něčím o ostatních?

Typický smíchovský evangelík je štědrý a veselý, má rád svůj sbor, svoji chalupu a koláče paní farářové. Je zvědavý, a proto rád jezdí na výlety. Je společenský, a proto oblibuje čilý ruch v chrámové předsíni, kde se popíjí káva a rozmlouvá s bratřími a sestrami. Zpívá nerad a potichu.

A co je mi obzvlášť milé – je trpělivý a velkoryse svému faráři odpouští jeho čím dál větší roztržitost.

A jestli se něčím liší od ostatních? Každý sbor je jiný, protože jsou jiní lidé, kteří jej tvoří.

■ Existuje podle tebe nějaká optimální doba, po kterou by měl být farář na jednom sboru tak, aby měl dostatek času na realizaci svých představ, ale zároveň měl stále sboru „co nabídnout“?

Jeden kolega popsal své odcházení ze sboru takto: „To máte, jako když si hrajete s dět-

BEZ HRANIC

evangelického sboru Ivem Marešem

mi. Dospělý v jednu chvíli dobře ví, že hra skončila a je nejvyšší čas přestat. Dětem se ale nechce a za žádnou cenu skončit nehodlají. A snaží se seč mohou, aby se pokračovalo dál.“ Tím „dospělým“, který pozná, že je pravý čas odejít, může být jak farář, tak sbor. Konkrétní délka působení je však individuální. Jsou faráři-sprinteři, kterým častější střídání sborů nevadí, a jsou faráři-maratónci, kterým nedojde dech a inspirace ani po dvaceti či dokonce třiceti letech služby na jednom sboru. Já osobně mám tu hranici někde v rozmezí 10–15 let.

■ V souvislosti s úpravou interiéru našeho chrámu jsou slyšet i hlasy, že posláním církve není zvelebovat své stánky, ale starat se o potřebné, tedy peníze věnovat na humanitární účely – diakonii, SOS dětským vesničkám apod. Jaký je názor smíchovského faráře?

To je věčná otázka, která církev provází od jejího samotného počátku (viz Markovo evangelium 14,3–9) Co je správné? Použít volné finanční prostředky na pomoc chudým? Anebo postavit krásný kostel? Já to nevnímám jako alternativy. Vždyť to nemusí být buď/anebo. Správné a dobré je přece obojí.

Posláním církve je zpřítomňovat evangelium, ukazovat a odkazovat k Ježíši Kristu. A to lze dělat oběma způsoby. Činit dobře chudým – to je potřeba stále. A ve výjimečných okamžicích rozpoznat, že Kristu nejlépe posloužíme tím, co se na první pohled může zdát jako naprosto nerozumné a marnivě rozhazovačné.

V souvislosti s úpravou interiéru našeho chrámu to má ještě jeden zcela praktický aspekt. I kdybychom se rozhodli pro finančně nejnáročnější variantu, tak její realizace nepůjde z peněz, které bychom mohli využít pro potřebné. My tolik volných prostředků prostě nemáme, takže bychom museli žádat jednotlivce i organizace, aby nás v tomto projektu podpořili. A pokud

bychom nějaké peníze získali, tak by byly vázány na tento konkrétní účel a my bychom s nimi ani nesměli naložit jinak.

■ Stejně jako je mládež budoucností lidstva je i budoucností církve. Bezprostředně před tvým nástupem k nám na Smíchov se mládež na sborové půdě nescházela. Dnes je počítáme na desítky. Kdybych ale mezi účastníky nedělních bohoslužeb udělal anketu „vyjmenuj alespoň 5 smíchovských mládežníků“, troufnu si odhadnout, že krom vaší Nikoly a Sama s Marjánkou by mnoho lidí nikoho dalšího nepřidalo. Jak tuto situaci vnímáš?

Ve výročních zprávách o životě sboru se už několik let po sobě objevuje věta, že smíchovskou mládež tvoří nejen členové smíchovského sboru, ale i mladí lidé, kteří jsou „doma“ v jiných pražských sborech. Z toho docela logicky vyplývá, že se bohoslužeb nejčastěji účastní ve svých domácích sborech a u nás na Smíchově je v neděli vídáme sporadicky. Něco podobného funguje například u Klimenta, kde se přes týden schází vysokoškolská mládež a mimopražští studenti, kteří na víkend jezdí domů. Naše mládež se ovšem aktivně zapojuje do rozmanitých sborových aktivit, z těch posledních to byly například hudební doprovod dětského vánočního divadla, štedrovečerní „Rybovka“ nebo úklid kostela po renovaci parket.

Já jsem vděčný za to, že je tu máme a věřím, že je letos budeme vídat častěji i v neděli. Kromě toho se letos začne scházet i tzv. mladší mládež (15–18 let), kde budou téměř výhradně nedávní smíchovští konfirmandi. A to jsou vesměs „známé firmy“.

■ Máš nějakou duchovní vizi pro smíchovský sbor?

Ano, mám. Přál bych si, aby smíchovský sbor byl a zůstal společenstvím bez hranic a bez bariér, kam může přijít opravdu kdokoliv, aniž by se musel bát odsouzení nebo nepřijetí. To je pro mne evangelium.

Ptal se Aleš Kratochvíl.

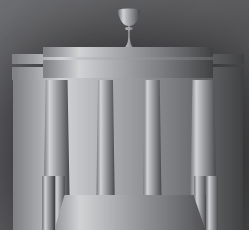
80

**Srdečně Vás zveme na oslavu
80. výročí otevření smíchovského chrámu**

Slavnost se koná 9. 10. 2011 od 14:30 v našem chrámu
(Praha 5-Smíchov, Na Doubkové 8)

Program:

historie sboru slovem i obrazem
výstava dobových fotografií
předání medailí vděčnosti
vystoupení sólotrumpety M. Kejmara
exkurze do chrámových útrob
samostatný dětský program

Pravidelná shromáždění

NEDĚLE

9.30 bohoslužby pro děti i dospělé

Rodinná neděle [dopolední – každá třetí neděle v měsíci]

PONDĚLÍ

19.00 [2. pondělí v měsíci] schůze staršovstva

19.00 [3. pondělí v měsíci] setkání střední generace – „třicátníků“

ÚTERÝ

17.00 biblická hodina

19.30 setkání starší mládeže [fara – 3. patro]

ČTVRTEK

15.00 setkání mladších i starších dětí

19.00 setkání mladší mládeže [jednou za 14 dní, fara – 3. patro]

Návštěvní hodiny ve sborové kanceláři

ÚTERÝ 12.30–14.30 [1. úterý v měsíci **17.30–18.00**]

je přítomna sborová sestra

ČTVRTEK 16.00–18.00

je přítomen farář sboru

S farářem lze domluvit návštěvu i v jiný čas **telefonicky** na čísle **251 564 204** nebo **e-mailem** na adrese **ivo.mares@evangnet.cz**.

Alfa a Omega

Vydává třikrát až čtyřikrát do roka Farní sbor Českobratrské církve evangelické
Na Doubkové 8, 150 00 Praha 5-Smíchov Telefon: 251 56 42 04 Rediguje farář Ivo Mareš

<http://smichov.evangnet.cz> e-mail: smichov@evangnet.cz Bankovní spojení: č. ú. – 123496309/ 0800 ČS Praha 5